

ØNSKER TIL FL16

Kvalitetsudvikling og kapacitetsopbygning er rammen for sektorens samfundsnyttige bidrag til vækst og velfærd. Dette afspejles i Professionshøjskolernes ønsker til finanslov 2016:

BASISBEVILLING TIL AT STYRKE KVALITETEN I UDDANNELSERNE

Professionshøjskolernes løbende udvikling af uddannelserne må tage bestik af væsentlige samfundsudfordringer i de professioner og erhverv, som uddannelserne retter sig mod. Samfundsudviklingen stiller større og større krav til medarbejdernes viden og kompetencer. Professioner og erhverv mødes med stadig nye forventninger om modernisering, innovation og øget kvalitet. Det betyder, at de i stigende grad i en praksisnær kontekst udfører avanceret og komplekst vidensarbejde. Professionshøjskolerne skal kunne imødekomme og bidrage til niveau og kvalitet i dette professionelle arbejde, hvis de skal indgå som relevante parter i samfundets videnkredsløb og sikre tidssvarende uddannelser af høj kvalitet. Derfor er det vigtigt, at professionshøjskolerne øger sin forsknings- og udviklingskapacitet.

Første prioritet i sektorens ønsker til finansloven 2016 er derfor en varig basisbevilling til videnbase-ring af uddannelserne. For at løfte uddannelser og professioner tilstrækkeligt kræver det en FoU bevilling på 500 mio. kr. årligt. Det vil svare til 3 pct. af statens samlede FoU-budget og udgøre under 10 pct. af sektorens samlede omsætning. Midlerne skal sikre, at uddannelserne videnbaseres ved, at underviserne deltager i og bidrager til projekter, der skaber løsninger på centrale udfordringer i de professioner og erhverv, som professionshøjskolerne er rettet mod. Dermed sikres en tæt sammenhæng mellem de konkrete og aktuelle udfordringer i professionerne og uddannelsen, da deltagelse i projekterne også sikrer, at de studerende gennem deres undervisning på professionshøjskolerne får stiftet bekendtskab med og involveres i forsknings- og udviklingsaktiviteter.

Det er Danske Professionshøjskoler vurdering, at dette forudsætter en basisfinansiering af en forskningsindsats, der lever op til de lovmæssige forpligtigelser, professionshøjskolerne har, idet de samtidig giver grundlag for at tiltrække eksterne midler. Bevillingen må være at betragte som en basisbevilling, og vil derfor budgetmæssigt være en løbende 4 årig bevilling¹ på de årlige finanslove. Imidlertid vil dette bevillingsniveau ikke række til forskningsbaseret videnunderstøttelse af alle professionshøjskolernes uddannelser. Det forudsættes derfor, at der suppleres med reel adgang til konkurrenceudsatte midler til udviklings- og demonstrationsprogrammer inden for centrale velfærdsområder, der kan geare basisfinansieringen. Finansieringen til udviklings- og demonstrationsprogrammer kan eksempelvis findes i de midler, der i dag anvendes til forsøg og udvikling på de relevante ressortområder.

¹ I dag er det en løbende 3 årig FoU bevilling på 273 mio. kr. årligt.

LØFT AF FORSKERKVALIFIKATIONER

Professionshøjskolernes fokus på forskningskompetencer er direkte relateret til og afledt af et vedholdende fokus på kvalitet i uddannelse. Et kompetenceløft er derfor ikke et mål i sig selv, men et afgørende middel til bedre undervisning og stærke uddannelser med international kvalitet. Hvis professionernes uddannelser skal basere sig på den nyeste og mest relevante viden, kræver det, at en væsentlig andel af underviserne har kompetencer til at bedrive relevant og praksisnær forskning og udvikling og til at omsætte den i uddannelse. Flere af professionshøjskolernes undervisere må have en forskeruddannelse. Herved sikres uddannelsernes videnniveau, idet undervisere med forskerkompetencer bidrager til en uddannelseskultur, der løbende inddrager nationale og internationale forskningsresultater.

Samtidig sikres det, at de studerende på uddannelserne trænes og øves i at tilegne sig, dele, dokumentere og ikke mindst omsætte evidensbaseret viden i professionel praksis. Og uddannelsernes relevans styrkes via underviserens samarbejde om FoU-projekter med professioner og erhverv.

Professionshøjskolerne har en målsætning om, at 30 pct. af sektorens undervisere skal have en ph.d. grad i 2022². I dag er andelen 9 pct. På sektorniveau svarer det til, at der skal uddannes og/eller rekrutteres i alt 800 flere undervisere med forsker kvalifikationer i forhold til i dag.

Professionshøjskolernes foreslår, at der ud over en basisbevilling til videnbaseret af uddannelserne afsættes en central finanslovsbevilling til løft af forsker kvalifikationer på professionshøjskolerne. For i alt 1 mia. kr. kan uddannes 400 relevante ph.d'er. Dette ville svare til 100 ph.d. stipendier om året i perioden 2016-19 og koste knap 150 mio. kr. årligt til og med 2022.

MASTERUDDANNELSER

Det er afgørende for professionerne, at der er mulighed for at løfte kvaliteten i opgaveudførelsen med videreuddannelse, og at efter- og videreuddannelse kan ske med så få barrierer som muligt. Derfor er det professionshøjskolernes langsigtede mål, at der skabes et grundlag for at udvikle og udbyde masteruddannelser til gavn for professionerne. Hermed undgås en akademisering ud af professionerne og hermed sikres specialisering i professionen på højt niveau. En øget basisbevilling og et løft af forsker kvalifikationer som beskrevet ovenfor er en forudsætning for, at målet kan indfries.

Retten til masterudbud er afgørende for professionshøjskolerne i forhold til at udvikle og fastholde en sammenhængende uddannelseskvalitet i både videreuddannelser og grunduddannelser, som tager et praksisnært afsæt i forskning og udvikling og aftagernes behov.

Masterudbud er desuden en nødvendig forudsætning for det internationale uddannelsessamarbejde, idet danske professionshøjskoler uden masterudbud ikke ligestilles med tilsvarende europæiske Universities of Applied Science. I dag afvises mange samarbejder på grundlag af, at danske professionshøjskoler mangler masterudbud.

² Læs mere i sektorens Strategi for løft af forsknings- og udviklingskompetencer på professionshøjskolerne 2015 – 2022 på www.uc-dk.dk

ØKONOMI I SPECIFIKKE UDDANNELSER

Danske Professionshøjskoler anerkender, at taxametersystemet giver rum og muligheder for intern omfordeling og respekterer de selvejende institutioners dispositionsret. Men det fjerner ikke det politiske ansvar for at sikre taxametre, der står i et rimeligt og realistisk mål med de udgifter, der følger af de høje faglige krav i uddannelsen af fremtidens studerende. En reform af taxametersystemet bør tage højde for, at økonomien i uddannelserne i højere grad er tidssvarende og matcher ambitionsniveauet for uddannelserne – også efter reformer.

Pædagog- og socialrådgiveruddannelsen

De pædagogiske- og socialfaglige områder bliver mere og mere anerkendt som helt centrale i et moderne velfærdssamfund, der tager seriøst og langsigtet hånd om udfordringer som radikaliserende, social ulighed samt børn og unges trivsel. Professionshøjskolerne har et medansvar for opgaveudførelsen på disse områder, da vi uddanner pædagoger og socialrådgivere.

Den væsentlige samfundsmæssige værdi af disse to uddannelser må afspejles i en prioritering af et taxameter, der kan levere den nødvendige værdi til uddannelserne. Kvaliteten i uddannelserne kunne hermed styrkes med fokus på bl.a. øget studieintensitet, underviser- og vejlederressourcer, praktiksamarbejde og tiltag, der understøtter den sociale mobilitet.

Hvis udbuddet af pædagog- og socialrådgiveruddannelsen skal stå mål med de udgifter og de krav, der stilles til at uddanne fremtidens studerende af høj faglig kvalitet, kræver det, at disse uddannelsers forholdsvis meget lave og historisk bestemte taxametertilskud hæves. Et økonomisk løft på disse to uddannelser på for eksempel 5.000 kr. pr. årsværk vil koste ca. 70 mio. kr. årligt.

Reformer af uddannelser

Det er glædeligt med den overordnede politiske interesse i at udvikle og sikre tidssvarende uddannelser gennem reformer af pædagog- lærer- og senest de ni sundhedsuddannelser. Professionshøjskolerne slutter op om reformerne og er optagede af at udvikle uddannelserne til at matche fremtidens behov i professionerne. Den positive og ambitiøse udvikling af uddannelserne må fastholdes og prioriteres. Det er et fortsat arbejde for professionshøjskolerne at indfase de nye uddannelser og udfolde de politiske ambitioner bag. Det er i den forbindelse nødvendigt at sikre en tilpasning af økonomien i uddannelserne, så også den matcher ambitionen og den nye virkelighed.

Et eksempel er den nye læreruddannelse, som er tilrettelagt med mange undervisningsfag, hvoraf flere er aldersspecialiserede, samt et antal pædagogiske og alment dannende fag. Derudover har professionshøjskolerne en regional forpligtelse til at sikre forsyningen af faguddannede lærere, således at kommunerne kan leve op til kravet om, at lærerne har undervisningskompetence i de fag, de underviser i. Den nye uddannelsesstruktur er i sig selv omkostningskrævende at opretholde, og uddannelsen er generelt mere omkostningstung end den tidligere³. Der er brug for løbende at sikre en bæredygtig økonomi i alle uddannelser, med særlig bevågenhed på de uddannelser, der gennemgår reformer.

³ Ved fuld indfasning af læreruddannelsen i 2018 og med samme optagniveau som i 2014/15 er merudgifter til uddannelsen estimeret til 16 mio. kr., mens omstillingsreserven trækker 38 mio. kr.

TAXAMETERBEVILLINGER GENERELT

Undervisningen skal have den højest mulige kvalitet. Det kræver optimale rammebetingelser, herunder midler og rum til mere langsigtet planlægning.

En enkel vej at gå er, at omstillingsreserven, der i de kommende år vil skære hhv. 4, 6 og 8 pct. af taxameterbevillingerne, tilbageføres til uddannelserne, så institutionerne selv kan forvalte midlerne, hvilket er inden for selvejets ramme. Behovet for en beslutning herom bliver stadig mere hastende i takt med den årlige øgning af omstillingsreserven.

Implementeringen af budgetloven og konsekvensen af dens udgiftslofter skaber en usikkerhed for finansieringen af taxameterbevillinger til uddannelser. Meroptag må derfor nødvendigvis finansieres krone til krone, idet det er afgørende, at der ikke skæres på enhedsbevillingen pr. studerende.